

58ste vergadering

Dinsdag 16 maart 2004

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Weisglas

Tegenwoordig zijn 141 leden, te weten:

Van Aartsen, Aasted Madsen-van Stiphout, Adelmund, Albayrak, Algra, Aptroot, Arib, Van As, Atsma, Azough, Van Baalen, Bakker, Balemans, Van Beek, Blok, Blom, Van Bochove, Boelhouwer, Van Bommel, Bos, Van den Brand, Brinkel, Bruls, Buijs, Bussemaker, Van de Camp, Cornielje, Crone, Van Dam, Depla, Dezentje, Hamming, Van Dijk, Van Dijken, Dijksma, Dijsselbloem, Dittrich, Douma, Dubbelboer, Duivesteyn, Duyvendak, Eerdmans, Eijsink, Eski, Eurlings, Ferrier, Van Fessem, Fierens, Geluk, Van Gent, Gerkens, Giskes, De Grave, Griffith, De Haan, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heemskerk, Van Heemst, Herben, Hermans, Hessels, Van Heteren, Van Hijum, Hirsi Ali, Hofstra, Ten Hoopen, Huizinga-Heringa, Jager, Joldersma, Kalsbeek, Kant, Karimi, Koenders, Koopmans, Kortenhorst, Kraneveldt, De Krom, Kruijzen, Lambrechts, Lazrak, Leerdam, Van Lith, Luchtenveld, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Mosterd, Nawijn, De Nere, Babberich, Van Nieuwenhoven, Noorman-den Uyl, Van Oerle-van der Horst, Omtzigt, Oplaat, Örgül, Ormel, De Pater-van der Meer, Rambocus, Rijpstra, Rouvoet, Samsom, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Smilde, Smits, Snijder-Hazelhoff, Spies, Van der Staaij, Sterk, Straub, Stuurman, Szabó, Tichelaar, Timmer, Tjon-A-Ten, Tonkens, Veenendaal, Van Velzen, Vendrik, Verburg, Verdaas, Vergeer, Verhagen, Vietsch, Van der Vlies, Vos, Bibi de Vries, Jan de Vries, Klaas de Vries, Waalkens, Weekers,

Weisglas, Wilders, Van Winsen, De Wit en Wolfsen,

en de heer Zalm, vice-minister-president, minister van Financiën, mevrouw Peijs, minister van Verkeer en Waterstaat, de heer Brinkhorst, minister van Economische Zaken, mevrouw Verdonk, minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie, de heer Rutte, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, en mevrouw Ross-van Dorp, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Koomen, wegens ziekte, voor de gehele week;

Timmermans, wegens bezigheden elders;

Koenders, Kruijzen, Leerdam, Noorman-den Uyl, Stuurman en Verbeet, wegens bezigheden elders, alleen voor de avondvergadering.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Ik geef het woord aan mevrouw Kalsbeek tot het uitbrengen van

verslag namens de commissie voor het Onderzoek van de geloofsbrieven.

Mevrouw **Kalsbeek**, voorzitter der commissie: De commissie voor het Onderzoek van de geloofsbrieven heeft de stukken onderzocht die betrekking hebben op mevrouw N. Azough te Amsterdam. De commissie is eenparig tot de conclusie gekomen dat zij terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. De commissie stelt u daarom voor om haar toe te laten als lid van de Kamer. Daartoe dient zij wel eerst de verklaringen en de beloften af te leggen zoals die zijn voorgeschreven bij de wet van 27 februari 1992, Staatsblad nr. 120.

De commissie verzoekt u tot slot, de Kamer voor te stellen, het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik dank namens de Kamer de commissie voor haar verslag en stel voor, dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: Mevrouw Azough is in het gebouw der Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier, haar binnen te leiden.

Nadat mevrouw Azough door de griffier is binnengeleid, legt zij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Het is mij een genoegen u als eerste te mogen

Voorzitter

feliciteren met uw benoeming. Ik verzoek u, de presentielijst te tekenen en in ons midden plaats te nemen. Wij zijn blij dat u weer terug bent. Tussen het vragenuur en de regeling van werkzaamheden zal de vergadering worden geschorst voor felicitaties.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van orde.

Vragen van het lid Vendrik aan de minister van Financiën over de **enorme salarissprong met ruim 60% van ING-topman Kist**.

De **voorzitter**: Ik vraag u om stilte in en rondom de zaal tijdens het mondelinge vragenuur. Alle fracties hebben gisteren het overleg gevolgd over de werkwijze van de Kamer. Een van de punten die namens alle fracties naar voren werden gebracht, is ergernis bij de fracties zelf over geroezemoes en lawaai tijdens het vragenuur, ook in de wandelgangen. Daarover bestaat dus bij de fracties zelf ergernis. U hebt dat gisteren allemaal zelf uitgesproken. Dat geeft mij dus niet alleen de legitimatie ± want die had ik al ± maar ook de opdracht om ervoor te zorgen dat die stilte er is. Dat zal ik vanaf nu dus streng doen.

□

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Het is niet de eerste keer dat ik hier sta ± dat is de afgelopen jaren vaker gebeurd ± om het probleem van de almaar stijgende topsalarissen in het Nederlandse bedrijfsleven met de regering te bespreken. Ook nu is het weer raak; elke keer is voor mijn fractie **Å Å n** te veel. Het parlement heeft vrijwel unaniem keer op keer de exorbitante stijgingen van salarissen van topbestuurders in Nederland veroordeeld. De heren ± het zijn meestal heren ± trekken zich echter nergens wat van aan en gaan gewoon door.

De voorzitter van de raad van bestuur van de ING, de heer Kist, zou blijkens het gisteren uitgekomen jaarverslag in 2003 een salarissprong van meer dan 60% hebben gemaakt. De andere leden van de raad van bestuur hebben in iets mindere mate meegeprofiteerd. Dit leidt tot mijn eerst vraag: is de minister van

Financiën het met mij eens dat dit volledig in strijd is met het najaarsakkoord van 2002? Daarin werd afgesproken dat Nederlandse werknemers op de werkvloer in het jaar 2003 geen hogere salarisstijging zouden bedingen dan 2,5%, wat dan ook zou gelden voor de top. Als de minister van Financiën dit deelt, volgt mijn tweede vraag: is hij het met mij eens dat werkgevend Nederland, VNO-NCW voorop, niet goed is voor zijn handtekening en hier contractbreuk heeft gepleegd? Is de minister het verder met mij eens dat hij het hier niet bij kan laten zitten?

Mijn derde vraag gaat over de code-Tabaksblat. Een gezelschap heren uit het bedrijfsleven heeft een code gemaakt over goed ondernemersbestuur. In haar eerste reactie daarop heeft mijn fractie al laten weten dat deze code op **Å Å n** punt onvolledig is: er wordt niets gezegd over de hoogte van topbeloningen. Hier blijkt het probleem van zelfregulering. De heren hebben hierover zelf geen afspraken willen maken, en individuele bestuurders gaan daardoor weer vrijuit. Is de minister van Financiën het met mij eens dat de code-Tabaksblat nu al zijn onvolkomenheid bewijst en dat nu al blijkt dat hij niet werkt? Moet de regering niet aan een nieuwe actie gaan denken? Wat zal die nieuwe actie zijn? Ik geef de minister de suggestie mee om aan een code-Tabaksblat 2 te gaan werken, om als kabinet daartoe het initiatief te nemen, met heldere afspraken over topbeloningen in Nederland. Het moet nu een keer afgelopen zijn!

□

Minister **Zalm**: Voorzitter. Ik ben vereerd om als minister van Financiën te zijn uitgenodigd; het was denkbaar geweest om een andere minister uit te nodigen maar het kabinet spreekt met **Å Å n** mond.

Het is inderdaad juist dat ook de topsalarissen vallen onder de afspraken die wij met de sociale partners hebben gemaakt, recentelijk nog in het najaarsoverleg van 2003. Het is echter niet zo dat het kabinet kan vaststellen wat het beloningsbeleid van bedrijven moet zijn.

De code-Tabaksblat is natuurlijk niet met terugwerkende kracht van toepassing te verklaren over een al verstreken jaar. De code zal zijn

waarde nog moeten bewijzen. Een belangrijke verandering in dit verband, mede naar aanleiding van wetswijzigingen waarmee de Kamer al akkoord is gegaan, is dat de aandeelhoudersvergadering in het vervolg bevoegd is ten aanzien van het beloningsbeleid. Dit was nog niet het geval over het jaar 2003. De heer Vendrik spreekt over "de heren die zelf iets doen". Dit is wellicht van toepassing op 2003, maar in de toekomst kan dit niet meer omdat het beloningsbeleid zich moet bewegen binnen de richtlijnen die de aandeelhoudersvergadering stelt. Ik vermoed dat de aandeelhoudersvergadering van ING naar aanleiding van dit concrete geval hierover enkele woorden zal wisselen.

Dit geval is voor het kabinet aanleiding om VNO-NCW er nog eens aan te herinneren dat er een afspraak is. De minister van SZW heeft inmiddels een brief geschreven aan de voorzitter van het VNO-NCW. Daarin brengt hij tot uitdrukking dat wij weliswaar geen individuele gevallen willen beoordelen, maar dat de gebruikelijke verwijzing naar de internationale arbeidsmarkt onvoldoende rekening houdt met de maatschappelijke context van Nederland en het belang van loonmatiging. In dat kader ontstaat het risico dat de top van de ondernemingen het gezag verspeelt om deel te nemen aan het publieke debat over economisch herstel in Nederland. VNO-NCW wordt gevraagd om dat risico te beheersen en met de achterban hierover in overleg te treden.

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Ik zou die brief van minister De Geus aan VNO-NCW graag ontvangen. In de beantwoording van de minister mis ik een heldere veroordeling van wat hier is gebeurd. Wat er bij ING is gebeurd, is regelrecht strijdig met het najaarsakkoord 2002. Ik heb het niet over het najaarsakkoord 2003, want dat ziet toe op het jaar 2004. Wij hebben het hier over het jaar 2003 en daarover ging het najaarsakkoord 2002. Dit kabinet is er meestal als de kippen bij om de vakbeweging op te knopen in de hoogste boom die in dit land is te vinden, als afspraken in een dergelijk akkoord niet worden nagekomen. Wat hoor ik nu van deze minister? Wij zullen VNO-NCW er nog eens aan herinneren. Dat is mij onvoldoende.